

מורשת הנחל

גליון ט' | פר' ראה - שופטים | אב - אלול תשפ"ו

מהנעשה ורהנשמע

חבורות הבחורים שיעור ג' בית שמש, מתכוננים לשישי"ג עם שבת מרוממת

לקראת כניסתם לשיבות גדולות, זכו בחורי שיעור ג' ישיב"ק בית שמש לשבות בשבת התאחדות והתעלות בשב"ק פר' ואתחנן - נחמו בישוב מעלה עמוס יחד עם ראשי החבורות.

במהלך השבת המרוממת זכו הבחורים לתפילות נלהבות, לשיחות מרוממות ולסעודות שבת מלאות חיות, שמחה וריקודים, כימת חצות, ניגוני התעוררות ודבקות בצוותא, יציאה לפעלול לעבודת ההתבודדות.

בצהרי יום השבת התקיים רב שיח מיוחד של ראשי החבורות עם כלל הבחורים, בו עסקו בשאלות שונות בענייני מסורת אנ"ש ובדרכי אנ"ש בעבודת השם המסורות לנו מדור דור, כאשר לאחר כן התקיים סדר הלימוד המיוחד "ביקשתי".

הבחורים יצאו מהשבת מלאים בדעת דקדושה, עם אוצרות של התעוררות והתחזקות וחיות מחודשת בעבודת השי"ת.

III

סיום הזמן ב'שיבת ערב - מכינה לשיבה'

כמידי שנה בשנה עם סיום שנת הלימודים במכינה, יוצאים בני המכינה לקברי הקדושים אשר בארץ המה, להעטיר בתפלה שיזכה כאו"א להצליח בשיבה קטנה הצלחה אמיתית בתורה ובעבודה ובמידות טובות.

הכנה זו היא הערובה לקראת השנייה החד בחיי הנער ההופך לבחור ישיבה מן המניין, דבר המצריך תפילות מרובות, ולכן, ר' בנימין מוכן רשימה מפורטת של הנקודות שבהם חשוב להתמקד בתפילה, כך שנסיעה זו הינה בעצם סוג של חיבור בין הת"ת לשיבה.

בהמשך לנסיעה, מתקיימת במכינה "שבת סיכום" - בה מסכם ר' בנימין במשך סעודות השבת את כל היסודות הנפלאים ששמעו התלמידים היקרים במשך השנה, 'לארוח' את כל הערכים ולקחתם צידה להמשך דרכם בשיבה.

כל העולם לא נברא כי אם בשביל הבחירה

בלבול.

זו אולי המילה הנכונה. בלבול. מה נעשה? לאן נלך? מה האמת? מה רוצה הקב"ה שנעשה במקרה הזה? מה הדרך הנכונה ללכת בה?

בלבול.

לאן שנלך, לאן שנפנה, לא נדע מה נעשה. האמת נסתרת מאיתנו, נעלמת, ואיננו יודעים מה להחליט, איננו יודעים באיזה דרך לבחור, איזה צעד לצעוד או מה לעשות.

ולמרות ש"אנו יודעים רצונו בברור, שהוא לקיים התורה והמצוות, לסור מרע ולעשות טוב, אף-על-פי-כן עדיין אין אנו יודעים במה נזקק לזה..."

בלבול.

והלב שואל: למה? למה פניך תסתיר? למה ה' תעמד ברחוק - כאלו תעמוד ברחוק מקום ותעלים עצמך בעת צרה? למה בכל שאלה אנו צריכים להתחבט, להתלבט, להתייסר ולא לדעת מה רצון ה' מאיתנו? למה לא מאיר האור, למה איננו יודעים מה האמת - ונלך בה?!

■ ■ ■

"זה קלל גדול", אומר רבי נתן, "שכל העולם לא נברא כי אם בשביל הבחירה, ועל-פי הבחירה יש לה פח גדול מאד מאד, וכמבאר מזה בכל הספרים ובדברי רבינו פקח פקחיים".

בחירה.

זו אולי המילה הנכונה: בחירה. במה נבחר? איך נבחר? במה רוצה הקב"ה שנבחר במקרה הזה?

ומבשר ה' עומד ושואל, ומתחבט ומתלבט ומתייסר: "עד אנה אשית עצות בנפשך..."

■ ■ ■

להעלמה, אומר רבי נתן, יש תפקיד. תפקיד חשוב: הבלבול, אומר רבי נתן, הינו מכוון. בלעדיו אין בחירה. ובלי בחירה? בלי בחירה אין כלום: "פי זה קלל גדול, שכל העולם לא נברא כי אם בשביל הבחירה".

"ועקר פח הבחירה הוא על-ידי ש'ה' יתברך העלים והסתיר רצונו בהסתרות והעלמות גדולות".

אם אין העלמה ואין בלבול - אין שאלה ואין בחירה. ובלי בחירה - מה קיים יש לעולם?!

■ ■ ■

דבר אחד ברור לו לאדם המבוקש, וזאת נטע הקב"ה ו"נתן פח ונדעת ב'אדם ש'יבין מידעתו ש'יברך לבלות כל ימיו ב'כש' ב'חפש' אחר רצונו יתברך ולבטל כל רצונותיו נגד רצונו יתברך".

"ועל-פיו גם דוד המלך על-ידי השלום בקש פמה בקשות ויתחזות ש'יזקק ל'כון רצונו יתברך, פמו ש'קטבו: 'ל'פדני לעשות רצונך' וכי ו'צחק: 'עד אנה אשית עצות בנפשך' וכי, וכן: 'אחלי' ופנו דרך ל'שמור חסדך', וכן

הרבה, ש'על זה נת'סד כל ספר תהלים".

■ ■ ■

"ב'אמת בפנימיות הלב של כל אדם ו'אדם יודע היטב ש'אין שום תכלית מזה העולם ו'תאוותיו וה'קליו פ'ידיע לכל וכ'מבאר לעיל מזה, וב'פרט לב של איש הישראלי שהוא מ'רע אברהם יצחק ו'יעקב ש'היו עקר נ'דיבי לב וכי' פ'ל ו'נפשותינו מ'שקשת מהם, על-פיו לב של כל איש ישראלי בפנימיותו נ'דאי הוא בוער תמיד לה' יתברך ו'לתורתו הקדושה ב'אמת, אף אף-על-פי-כן מ'גדל פח הבחירה פי "את זה לעשות זה עשה אלהים", על-ידי זה מתגבר בכל פעם השטן ו'היצר הרע וה'מחשבות רעות נגד הטוב ש'באדם, ו'רוצה לה'סריו חס ו'שלום מ'שני עולמות על-ידי תאוותיו וה'קליו וכי'. וכל מה ש'חותר ומ'תגבר כ'גדו הוא מתגבר יותר, על-פיו היא מ'לחמה גדולה וא'רפה מאד".

■ ■ ■

בפרשת ראה אומר הפסוק: "פי יקום בקרבך נביא או חלם חלום ונתן אליך אות או מופת" - בנביא שקר מדבר הכתוב, המובקש "לאמור נלכה אחר אלהים אחרים" רח"ל.

ו"אם תאמר: מפני מה נתן לו הקדוש ברוך הוא מ'משה לעשות אות? פי מ'נסה ה' אלהים אתכם" (רש"י)

כי "את זה לעשות זה עשה אלהים, ונתן פח גם בה'סטר אחרא ש'תוכל לה'עצם ק'קוף פ'ני אדם, עד ש'יש פח גם לה'הר'ספים וה'מכשפים ש'עשו כ'מ'עשה הצדיקים לפעל פ'עלות על-ידי ש'מות ה'סמ'א"

■ ■ ■

"והעקר פי הכל תלוי ברצון האדם, פי "ה'א'ר' נתן לבני אדם", הינו ש'ה' יתברך מסר הבחירה לאדם, וכמו ש'יש פח ב'אדם ל'לך אחר תאוותיו חס ו'שלום או לה'פך ל'שבר ל'לכת מ'התאוות ולסור מ'רע ולעשות טוב, כן יש לו פח לה'תגבר ברצונו עד ש'פ'יכול י'כריח רצונו יתברך למלאות תאוותו ו'רצונו הרע, וכמו ש'רואין בזה נפלאות תמים דעים למי ש'משים לב על זה, וכמו ש'ק'ב א'דמו"ר ז"ל (בליקו"ת סימן נג) ש'ה'מחשבה יש לה פח גדול' ואמר ש'יש בזה נסתרות הרבה, ואפילו מה ש'ש'מ'עתי וה'כנתי בזה אי א'פ'שר ל'באר, מ'כל ש'כן מה ש'לא גלה רק ב'ר'מז מעט, וכן רואין ב'חוש".

"אבל מי ש'משים לב היטב על תכליתו ומ'תחזק ברצון חזק ואמין, ואינו מ'ניח את רצונו ומ'תג'עג'ע בכל פעם ברצונות ח'זקים לבוא לשם ומוציא הרצונות וה'נפסופים ב'פיו וכי, על-ידי זה ה' יתברך עושה נפלאות עמו ומ'סבב עמו ב'דרכים נפלאים עד ש'זוכה לבוא לשם ב'דרך השגחה נפלאה שלא ב'דרך הש'ב'ע קלל".

■ ■ ■

ו"מ'י ש'חפץ ל'ידע ה'דרך ב'א'זה מ'עשים ה' יתברך ח'פץ, יתברך ל'צדיקי א'מות פי א'צלם נ'גזו האור הטוב, ו'לך ב'דרכיהם לה'סתפל מעודו עד סופו מ'בחרותו עד ו'קנתו על תכליתו הנ'צחי ו'כ'ל, ו'אז י'דע האמת בא'זה מהם ח'פץ ה' יתברך".

(ע"פ ליקו"ל, ברכת השחר (ה))

אחלי שאזקה לראות אור בהירות הדרך שאתם נוסעים עליו אלי שאלות שמצויות בדרכים

זה, א"א לסמוך עליו, ולכן יש להקפיד ולברר קודם את זמני
עלות השחר וזמן הנחת טו"ת.

|||

צורת התפילה כשצריך להתפלל בישיבה

כשנמצא בנסיעה ברכב ציבורי או במטוס, אף אם יכול
להתפלל בעמידה אבל לא יהיה לו יישוב דעת מחמת
העוברים ושבים או חוסר צניעות וכ"ש כשיש לפניו אשה
במצב שאינו צנוע, עדיף להתפלל בישיבה, ובאופן זה יתפלל
בישיבה באימה וראשו כפוף וברגליים צמודות, ולתחילה
אם יכול לעמוד בזמן הכריעות יעשה כך, ואם לא יתפלל
הכל בישיבה. ולתחילה אם יכול לכוון ראשו לכיוון שצריך
להתפלל יעשה כך. (משנ"ב סי' צ"ד סעי' ה).

|||

כיוון צדדי התפילה

צריך לכוון תפילתו לכיוון א"י ולכיוון ירושלים וביהמ"ק,
ולכן גם בא"י לא מתפללים כולם לכיוון א', אלא כל אחד כפי
מיקומו בא"י, ולכן אלו שגרים בצפון מתפללים לכיוון דרום,
ואלו שגרים בדרום מתפללים לכיוון צפון, והגרים במרכז
מתפללים לכיוון מזרח. וגם הגרים בירושלים עצמה תלוי
היכן ממוקמת שכונתם ביחס לבית המקדש ולכיוון זה צריך
להתפלל. רוב המדינות שדרן נוסעים לאומן נמצאות בצד
צפון מארץ ישראל עם נטייה קלה למערב, ולכן כיוון התפילה
צריך להיות לכיוון דרום עם מעט נטייה למזרח. כשמתפללים
ביום אפשרות הבדיקה קלה יותר, כי אפשר לבדוק לפי מצב
השמש, זריחת השמש בתקופת ר"ה הוא באמצע צד המזרח,
והעמוד שפניו לשמש, צד ימינו הוא דרום, שמאלו לצפון
ואחוריו למערב, וממילא כשהשמש לפניו צריך להתפלל לצד
ימינו שהוא דרום. בלילה או כשאינו יכול לכוון את הרוחות,
יכוון שהוא מתפלל לאביו שבשמים.

יש לציין דבר חשוב שהזכרתי באירופה היה להתפלל לכיוון
מזרח וכמו שכתב הרמ"א בס"י צ"ד, וכבר כתב שם המשנ"ב
שאין זה מדויק ויש להתפלל לכיוון דרום עם נטייה למזרח,
ואם נמצא בביהמ"ק שארון הקודש למזרח יטה עצמו גם
לכיוון דרום. לפי בדיקה שערכנו רוב בתי הכנסות מכוונים
לכיוון מזרח [כן הוא בביהמ"ק שעל ציון מוהרנ"ת, במזיבו,
בדינוב, בליז'ענסק], ויש להקפיד ולהתפלל עם הטייה לדרום.
באומן הכיוון מדויק.

מנין, אבל עתיד להתקבץ מנין בזמן הקרוב, אם תוך 36 דקות
יתקבץ מנין חייב להמתין כדי שיוכל להתפלל במנין. וכל זה
אם לא יעבור זמן תפילה בנתיים. וכן כל זה אם לבסוף ודאי
יהיה מנין, אבל בספק אין צריך להמתין. (משנ"ב סי' צ סעי'
טז).

|||

עדיפויות באפשרויות בזמני התפילה

מצוי שיש אפשרות להתפלל אחר עלות השחר
במנין או בעמידה ואם ימתין לנץ לא יהיה לו מנין,
או יצטרך להתפלל בישיבה מה עדיף.

אם לא יהיה לו מנין בנץ או אחר הנץ, דעת רוב הפוסקים
שעדיף להתפלל בציבור אף שזה לפני הנץ מלהתפלל
ביחידות אחר הנץ, אמנם אם יוכל לכוון להתפלל בדיוק בנץ
יש כמה שיטות שעדיף לעשות כן ביחידות ולא להתפלל
בציבור לפני הנץ. ובפרט מי שרגיל להתפלל כל יום בנץ,
יכול לכתחילה להתפלל ביחידות בנץ ולא להתפלל בציבור
אף באופן שמתפללים אחר הנץ. ועדיף להתפלל אחר עלות
השחר בעמידה מאשר בנץ או אחריו בישיבה. (משנ"ב סי' פט
סעי' ח).

לבישת טלית ותפילין כשמתפלל אחר עלות השחר

כשמתפלל אחר עלות השחר, יקפיד שקריאת שמע
וברכותיה לא יקרא לפני זמן 'משכיר' והוא זמן הנחת טו"ת
שמופיע בלוחות, ולענין ההתעטפות בטלית ותפילין, אם
מתחיל את התפילה לפני זמן 'משכיר', יכול ללבש את
הטלית והתפילין בלי ברכה ובין ישתבך ליוצר כשכבר הגיע
זמן הנחתו, ימשמש בהם ויברך (משנ"ב סי' פט סעי' ח).

זמן עלות השחר

מה שכתבנו שאפשר בשעת הדחק להתפלל אחר עלות
השחר, יש לברר מתי הוא זמן עלות השחר. יש שתי שיטות
עיקריות בחישוב זמן עלות השחר, לשיטה א' זמנו הוא 90
דקות לפני הנץ [ואין זה זמן קבוע אלא משתנה לפי תקופות
השנה, וחישובו 90 דק' במעלות], והוא הזמן המופיע ברוב
הלוחות הנהוגות בא"י. לשיטה ב' זמנו הוא 72 דקות לפני
הנץ החמה [כנ"ל שהכוונה 72 דק' במעלות], ישנם לוחות
שמוביאים את שני הזמנים והזמן הראשון נקרא עלות השחר
א' והשני נקרא עלות השחר ב'. עיקר ההלכה הוא כפי שיטה
ב' שכן הוא דעת השו"ע הרמ"א ורוב הראשונים, ואף אלו
שהביאו את זמן א' כוונתם בעיקר לחומרא לענין חישוב סוף
זמן ק"ש ותפילה, אבל ודאי שלענין להתפלל מוקדם לפי זמן

תפילת הדרך בכל יום

מצוי שנוסעים שעות רבות בדרכים
ונוסעים ביום ובלילה שלאחריו או
בלילה וביום שלאחריו, האם צריך
לברך שוב תפילת הדרך.

הלילה הולך אחר היום שעבר, ולענין היום
שלאחריו, אם לן בלילה בשנית קבע בבית
מלון וכדו' צריך לברך שוב, וימתין עד עלות
השחר, כי יתכן שלא חל חובת ברכה חדשה
רק מועה"ש, ואם נח באופן עראי או לא הפסיק
כלל ונסע כל הזמן, יאמר בבוקר בלי חתימה,
ולכתחילה עדיף לכולל את הברכה בברכת שומע
תפילה בשחרית. (משנ"ב ק"י סעי' ה).

|||

תפילת הדרך להסמיכה לברכה אחרת

האם צריך להסמיך את הברכה לברכה
אחרת וכיצד

כיון שאינה פותחת בברוך, ראוי לכתחילה להסמיכה
לברכה אחרת, והטוב ביותר להסמיכה לברכה ארוכה
שפותחת ומסיימת בברוך כמו ברכת מעין שלש, בורא
נפשות או אשר יצר, או ברכת המעביר שינה, ואם לא
מסתדר לו, יכול להסמיכה אף לברכה קצרה, ועדיף
באופן שלא מפסיק בין הברכה לתפילת הדרך ע"י אכילה
כגון ברכת הריח או אחד מברכות השחר, ואם גם זה לא
מסתדר לו, יברך על מאכל או שתיה ויטעם מעט ויאמר
תפילת הדרך. ואם לא מסתדר לו כ"ז, יברך בלי להסמיכה
(משנ"ב ק"י סעי' ו).

|||

תפילה בציבור

האם צריך להמתין מלהתפלל עד שיגיע למקום
שיש מנין

נמצא בדרך ואין עמו מנין, אם בכיוון שנוסע יגיע תוך 72
דקות למקום שיש שם מנין, ימתין ולא יתפלל עד שיגיע
לשם, וכן אם יכול לחזור לאחוריו או לצדדים בשיעור של
נסיעה של 18 דקות, חייב לעשות זאת [אם הדבר בידו],
וכן אם נמצא באיזה בית כנסת או מקום אחר ועדיין אין

ר"ח אלול תשפ"ג

מה אמר לכם אין דבר גדול מזה, הינו
להיות אצלי על ראש-השנה

כנס הכנה והודאה בשילוב סעודת ר"ח רבתי
להכין לבנו לימי אלול וראש השנה,
והודאה על שזכינו להיות אצלו בר"ה
נושא דברים: הרה"ח ר' נתן ליברמנש [זצ"ל]

בתיבות בני הנעורים

החיות הנפלאה בחבורות הבחורים

שאלה:

הרבה פעמים אני מרגיש שקשה לי להגיע לחבורות, תופס אותי עייפות וקושי, החבורה לא תמיד מדברת אליי איך אפשר לשנות את המצב?

תשובה:

כשיש לאחד חיות מדבר מסוים הוא בוודאי לא ירגיש לא עייפות ולא כבידות, אם כן אין מקבלים חיות?

"החכמה תחיה" והיינו להסתכל בהשכל ובמשמעות של כל דבר (תורה א') כלומר, ייתכן מאוד שהנך מגיע לחבורות מבלי לדעת כלל על מה ומדוע אתה מתאמץ ושורף את רגליך לשם מלבד הסיבה הרדודה והילדותית: "כי כולם הולכים" או כי ככה זה תמיד שבליל שישי (או בכל זמן הקבוע לחבורה) הולכים לחבורה אז אני ג"כ הולך מתוך 'מלומדה' מוחלטת - אם זו הגישה הרי שאם 'הלגימה המקרבת' לא תהיה מספיק מעניינת ועריבה לחיך או שלא תמצא שם חברים או חברותא שיהיו קרובים לליבך הרי שמהר מאוד "גמור לך הבטריה" של ההשתתפות בחבורה.

עליך להתחיל לשאול את עצמך מדוע באמת צריך חבורה? תעצור לרגע ותתבונן איזה תועלת יוכל לצמוח עבורי מהשתתפותי הקבועה בה?!

על כן עליך להתחיל לשאול את עצמך מדוע באמת צריך חבורה? תעצור לרגע ותתבונן איזה תועלת יוכל לצמוח עבורי מהשתתפותי הקבועה בה? והיה אם תמצא איזה שכל והבנה בזה הרי שה'שכל' 'תחיה' אותך וכבר לא תרגיש שהחבורה הינה עול מיותר ומעייף עבורך.

הבה א"כ נתבונן יחד מה הן הרווחים שניתן להפיק מחבורה בעבודת ה'!

א. עצם זה שבחור מקדיש זמן עבור הליכה לבית אלוהים ברגש, במקום לבזבז את הזמן הזה לשטויות ומריבות בבית וכיוצא... זוהי כבר הכרזה כלפי שמיא וכלפי עצמו: 'חבר אני לכל אשר יראוני' אני שייך לעבודת ה' ועבד ה' אנוכי! וזה עצמו הוא כבר דבר גדול עד למאוד.

ב. גם עצם ההשתתפות התמידית בחבורה כאחד מן החברים מביאה מודעות, ונותנת תחושה כללית שיש כאן 'ציבור' 'ירבים' שרוצים את הקדושה ואת היהדות וזה נותן חוסן כללי לשותף היחיד, שיוכל לעמוד איתן מול פיתויי הרחוב וניסיונות הדור בחייו הפרטיים.

ג. בנוסף שמים לב כסדר לנקודת החבר' עבודות ומידות והנהגות טובות גלויות וסמויות גדולות וקטנות שנמצא אצל כל אחד מבני

החבורה וזה משפיע מאוד ומעורר השראה וקנאת סופרים להיות ג"כ בן עליה ומבקש ה' ובעל 'הנהגות מיוחדות'.

ד. לפעמים מתעורר הלב מאוד בגעגועים לה' יתברך ובהרהורי תשובה בעת השירה והניגונים מתוך דיבוק חברים, ואף שהרבה פעמים נשכח אח"כ כל ההתעוררות ונדמה שלא נשאר זכר מכל זה, אולם מאמינים אנו בדברי ר' נתן, שהצדיק כבר חטף את זה והוא בונה עם זה בנינים נפלאים שרק לעתיד נבין בזה ונראה את זה.

ה. המון תועלת הדרכות ועצות פרטיות חיזוקים ופנינים יקרים ניתן להפיק משיחות הראשי חבורה אשר משתדלים להכין 'דיבורים' המתאימים לפי הגיל של בני החבורה, ומנסים לחלוק איתם מניסיון האישי והכמות חיים ודעת הצדיק שצברו משך שנות נעוריהם, ואמנם אין להתעלם מהמובא בספר המידות "אין מן הכל זוכה האדם ללמוד" (לימוד אות צב) (ואכן יש מקום אחרי התייעצות ההלכית לפעמים חבורה) אך "איזהו חכם הולמד מכל אדם" ואף שעל פניו נראה לפעמים שמראש חבורה פלוני קשה לקבל תועלת ממשית, אעפ"כ בדרך כלל אם תבוא עם הכנה נפשית ומוכנות להקשבה מתוך סבלנות תגלה כמה יכול גם ראש חבורה אלמוני זה להוסיף לך לחיים.

ו. אחד מדרכי ההתקשרות לרבי' הוא ע"י אהבת חברים ו"זך האלטן אין איינים", וממילא גם אם אינך רואה איזה תועלת מוחשית במקום, אבל ההתקשרות לצדיק היא הרי עיקר תקוותנו בזה ובבא, ואיך אפשר לוותר על כך?!

ובכן אם תנסה לשבת עם עצמך דקה או שתיים לפני שאתה הולך לחבורה, ולהתבונן בנקודות דלעיל ומתוך 'כוונות' אלו תלך, וגם אחרי החבורה תנסה לעשות מתורה תפילה, היינו לבקש מה' יתברך שההתעוררות מהחבורה מהחברים ומהדיבורים ימשיכו להלהיב את נפשך, ושתזכר לקיים ולהשתנות לטובה (וכפי שר' נתן היה צועק אחרי הדיבורים של הרבי' "אין ברסלב ברענט א פייער") - הרי שתתמלא בסיפוק וחיות מכל השתתפות בחבורה, ואם גם תחזיק ביסוס פנקס בו תרשום את כל הנקודות והרישומים מהחבורה הרי שהסיפוק והתועלת יגדלו עשרות מונים בסייעתא דשמיא!

תקציר: שמעון ולוי זוכים להגיע לאומן, ואף להיות בציין הקדוש

נחמן אלינסקי

הַאֲלֹהִי בְּאֵין קֶרְאִינָה סִבְרָה מְרַתֶּקֶת בְּהַנְשִׁיכִים

פָּרָק ט:

אומן, ראש השנה!

אחח... את ימי ראש השנה באומן, שמעון ולוי לא ישכחו לעולם.

כְּזוֹ הַתְּרוּמָמוֹת, כְּזוֹ הַתְּעֵלוֹת, כְּזוֹ יִרְאָה מִצַּד אֶחָד וְשִׁמְחָה מִצַּד שֵׁנִי...

|||

קִדְמוּ לְכֶן הַיָּמִים שֶׁנִּתְּרוּ לָהֶם עַד רֹאשׁ הַשָּׁנָה. לְאַחֵר שֶׁשִּׁמְעוֹן וְלֹוִי נָחוּ מִן הַדֶּרֶךְ, הֵם זָכוּ שׁוֹב וְשׁוֹב לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן. לְרֹאוֹת אֶת הַנֶּהָר הַמְּטַהֵר מִכָּל הַתְּמִימִים שֶׁמִּתְחַלְלֵל שָׁם, כְּאִשֶּׁר יְהוּדִים בּוֹכִים אֶת נַפְשָׁם וְזוֹעִקִים אֶת הַתְּקוּן הַכִּלְלִי וּמִתְנַקְּסִים מִכָּל הַתְּמִימִים.

הֵם זָכוּ לְרֹאוֹת כִּמְהָ וְכִמְהָ יְהוּדִים שֶׁיִּשְׁבּוּ בְּצִיּוֹן בְּאוֹתוֹ מְקוֹם גַּם כְּאִשֶּׁר הִגִּיעוּ לְשֵׁם בְּפֶקֶד וְגַם כְּאִשֶּׁר חֲזְרוּ לְשֵׁם בְּצִהָרִים, כְּשֶׁהֵם עֲדִין לֹמְדִים בְּהַתְּלַבּוֹת מִתּוֹךְ הַסְּפָרִים, וְלֹא מִתְּרִים עַל רֵגַע אֶחָד שֶׁל שְׁהוּת בְּצִיּוֹן הַקְּדוֹשׁ...

הֵם הַשְׁתַּתְּפוּ יַחַד עִם אֲבֵיהֶם בְּרִקְדִים וְהִמְחָתָה הַכֶּף בְּמִרְפָּסֵת הַצִּיּוֹן, בְּהֵם שׁוֹרְרוּ בְּמִקְהֵלָה מְרַגֶּשֶׁת הַמוֹנִי יְהוּדִים שִׁירֵי הַדָּאָה לְקִדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל שֶׁזָּכוּ לְהִגִּיעַ לְהַשְׁתַּתְּףָּ בְּקַבּוּץ הַקְּדוֹשׁ לְמִרוֹת כָּל הַמִּנְיָעוֹת.

|||

וְכַמּוֹכָן, הֵם זָכוּ בְּיָמֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה עֲצָמָם לְתַפְלָה עֲצָמָתִית אֱלִיָּה לֹא הִרְגָּלוּ. אֲלֵפִי יְהוּדִים מְשׁוֹרְרִים יַחַד אֶת הַנֶּגֶן הַמְּרִטִּיט שֶׁלִּפְנֵי בְּרָכוֹ, אֲלֵפִי אֲבָרְכִים מְעֻטְרִים בְּטִלְיוֹת זֹעֲקִים יַחַדְיוֹ 'זִתְשׁוּבָה וְתַפְלָה וְצִדְקָה - מַעֲבִירִין אֶת רֵעַ הַגִּזְרָה', וְחֲזָנִים יִרְאִי שְׁמִים שֶׁמִּסְלָסְלִים בְּנֶסֶח הַתַּפְלָה הַמְּעוֹרָר כָּל כֶּן...

שִׁמְעוֹן וְלֹוִי הִרְגִּישׁוּ שֶׁהָאִירָה הַנַּעֲלִית הַשׁוֹרְרָת בְּהִיכַל הַתַּפְלָה בְּאוֹמָן, פְּשׁוּט כּוֹבֶשֶׁת אוֹתָם. הַתַּפְלָה כְּלָה מִתְנַהֶלֶת בְּרִצְנוֹת מִיְחָדָת כָּל כֶּן, בְּיִרְאָה פְּנִימִית טְהוֹרָה, וְלִקְרֹאת סוֹף הַתַּפְלָה זֹכֶה הַצָּבוּר כְּלוֹ כְּאֶחָד לְהַתְּרוֹמָם כִּמְהָ וְכִמְהָ טְפָחִים מֵעַל הַקֶּרֶקַע בְּרִקְדוֹ הַמִּיְחָד בְּעַת אֲמִירַת קִדְּשׁ, וְלִקְפֹּץ בְּשִׁמְחָה עַל גִּדְּל הַזִּכּוֹת הַעֲצוּמָה לְהַתַּפְלָה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֶת הַתַּפְלָה הָאֲרֻכָּה וְהַמְּאִירָה, וְלִהְיוֹת בְּסֶפֶר חַיִּים טוֹבִים.

|||

עַל הַהֶבְדֵּל שֶׁבֵּין שִׁמְעוֹן וְלֹוִי, כְּבָר לֹא צָרִיךְ לְסַפֵּר...

גַּם בְּיָמֵי הַקַּבּוּץ בְּאוֹמָן זֶה נִרְאָה שׁוֹב וְשׁוֹב. לְמִרוֹת שֶׁבִּתְחֵלָה לֹוִי הִתְרַגֵּשׁ מְאֹד וְנִצַּל אֶת הַזְּמַן בְּצִיּוֹן הַקְּדוֹשׁ, אֶךְ בְּהִמְשָׁךְ הוּא רָצָה לְחַפֵּשׁ גַּם דְּבָרִים מְעִינִים אַחֵרִים עֲלֵיהֶם שִׁמְעוֹן מְחַבְּרִים שֶׁאֵפְשָׁר לְרֹאוֹת בְּסִבְיָבוֹת הַצִּיּוֹן, כִּמוֹ בְּבוֹשָׁקוֹת מְעִינִנוֹת אוֹ צַעֲצוּעִים בְּמַחֲרֵי מִצִּיָּאָה שֶׁל כִּמְהָ עֲשָׂרוֹת גְּרִיבִנוֹת.

אֲבִיו סָרַב כָּל תַּקְּףָּ שֶׁיִּלָּךְ לְהַסְתוֹבֵב לְבַד בְּרַחוּבוֹת הַסְּמוּכִים לְצִיּוֹן, אִזּוֹ הוּא נִשְׁאָר כְּמוֹכָן לְצַד אֲבִיו בְּהִיכַל הַצִּיּוֹן הַקְּדוֹשׁ. חֵלֶק מִהַזְּמַן הוּא זֹכֶה לְנִצֵּל בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים, וּבְמִקְהֵלָה הַשְּׁהוּת בְּאוֹמָן אֵף סִים סֶפֶר תְּהִלִּים שֶׁלֶם, אֶךְ אֶת שְׁאָר הַזְּמַן הַעֲבִיר בְּהַתְּבֻנָּנוֹת מְהוּלָּה

לחיות את המהות הפנימית של החיים המשך סקירת ישיבת ערב מכינה לישיבה

יום ומהו הסוד הטמון בו. לפני ראש השנה, למשל, הוא מבאר את סדר התפילה - שלאחרים עשויה להיראות כרצף אחד ארוך ובלתי נגמר - ומסביר את המשמעות של מלכויות, זכרונות ושופרות, וכך לאורך כל סדרי המועדים והחגים. מעבר לכך, לפני כל מועד מושווה ראש החבורה עם הנערים ומלחם את ליבם אודות גדולת היום ומהותו, ומעניק עצות והדרכות לניצול נכון של זמן נשגב זה.

בשנה זו, הופך הנער מילד לבחור המחויב במצוות. מלבד המצוות המוכרות כמו הנחת תפילין, ישנן הלכות רבות הנוגעות למי שמתחייב במצוות: הלכות זימון, שליח ציבור, טבילה במקוה, והרשימה עוד ארוכה. לשם כך, מקדיש ראש החבורה שיעורים יסודיים הפותחים בפני הנערים צורה לעולם המצוות. אריח על גבי לבנה, הוא מסביר ומפרט באופן פשוט אך יסודי את מהותן של הלכות והנהגות אלו, שהבחור פוגש לראשונה בחייו. הוא מקנה להם כלים מעשיים והנהגות נכונות, שילוו אותם כבחורים וכאברכים עוד שנים ארוכות.

לאורך השנה כולה, עוסקים התלמידים בלימוד הלכות תפילין בצורה היסודית ביותר, כך שכל בחור מגיע ליומו הגדול כשהוא מוכן בקיאות מדהימה בכל הלכות התפילין הנוגעות לחיי היום-יום. באמצעות המחשה חיה, מראה ראש החבורה לנערים את כל סדר ההכנה של התפילין הקדושות שאותן יזכו להניח. בנוסף, כל בחור זוכה לשיעור מיוחד ואישי שבו הוא לומד את סדר הנחת התפילין כראוי, על כל פרטיו והנהגותיו, למען יחקקו הדברים היטב על ליבו.

מעבר לכך, מקבל כל בחור הדרכה אישית לקראת יומו הגדול - יום כניסתו לעול תומ"צ. באומנות מיוחדת מודריך ראש החבורה את העלם הצעיר לקראת הנהגות יום הבר-מצוה, ומלחם את ליבו לנצל כראוי את היום החשוב שבו הוא הופך לאיש. כדרכו של ראש החבורה, הוא יוצר התעוררות והתפעלות הלב, אך בד בבד מוריד את אותן השגות אלוות לרמת הבנה פשוטה - תוך מתן עצות מעשיות וברורות וכלים פרקטיים ומעשיים שיאפשרו לנער לנצל בשמחה ובחיות את סגולת היום.

המשך יבוא בעו"ה.

כל תיאור של המכינה, חי ככל שיהיה, הינו כאין וכאפס לעומת המחזה המתרחש בפועל יום אחר יום במקלט ב"בתי נייטין". מוספיקה הצצה קלה וחפזה לתוך ה"מקלט" בשעות הערב, כדי לייטר את כל התיאורים והסיפורים.

בדרך ארץ מופתית יושבים הנערים במקומותיהם. עיניהם הטהורות נעוצות בראש החבורה העומד מולם, ואוזניהם כרויות לכל הגה היוצא מפיו. הלבבות פתוחים, כמיהים ומבקשים לקלוט ולהשכיל מהי עבודת איש הישראלי בעולם הזה, ולהבין את אשר לפנים - עצותיו ודרכיו של רבינו הקדוש, שיאירו את חייכם.

כאומן ותיק עומד ראש החבורה, ר' בנימין פרנק, ומחדיר ללבבות, טיפין טיפין, מנהיג הדעת. הוא מנחיל להם השגות אלוות ב"כלים" מעשיים המתאימים למוחם ושכלם, מכניס למוחם מושגים בעבודת ה' בצורה שאין לה אח ורע, ומעצב את נפשם לאורך ימים ושנים לקבוע מקומם בהיכל קודשו של רועה הדורות.

"אחד היסודות שעליהם אנו שמים דגש רב בשנה הגורלית של המכינה, הוא החדרת 'פנימיות' נערים הצעירים", מדגיש ראש החבורה. במוחו של ילד, עבודת ה' נתפסת בדרך כלל באמצעות פעולות ומושגים חיצוניים. מהי 'תפילה בכוח'? לעצוק כדי שכולם יראו, לעיתים אף מבלי להבין מילה מהתפילה. כך גם לגבי ספירת העומר או כל חלק אחר בעבודת ה' - החיצונית תופסת מקום נרחב בחשיבתו של הילד. לכן, בשנה זו שבה הנער נכנס לעבודת ה' באמת, "עבודת העבודה" היא להרגילו לעבודת ה' פנימית ואמיתית.

"לשם דוגמה", הוא מסביר, "לפני כל תפילת ערבית במכינה, אני מקדיש דקה או שתיים לדיבור קצר על ערכה העצום של התפילה. פעמים רבות מדובר פשוט בביאור מילותיו של קטע נוסף בתפילה. כך אנו נוהגים בכל הזמנות: בימי ספירת העומר, אנו מסבירים בכל יום חלק אחר מנוסח הספירה, תוך הדגשה והסברה על מה שניתן לעצוק ולכוון באותו קטע. בדומה לכך, לפני הזמירות בסעודה שלישית, אני מפרש להם את המילים. פעולה זו אמנם נראית פשוטה לחלוטין, אך זהו היסוד ההכרחי והראשוני שיאפשר לנער הצעיר להתחיל ולהפנים כוונה ופנימיות בתפילה ובכל פעולה בעבודת ה'".

בדרך זו, לפני כל חג ומועד, עובר ראש החבורה על סדר היום-טוב באמצעות הדרכות פשוטות אך יסודיות. הוא מפרט מהו סדרו של

בהתפעלות ביהודים הרבים הפוקדים את הציין ושופכים את לבבם כמלים.

לוי לעמיתו נצל את הזמנים בציין. באחד הימים אף זכה לסיים תהלים שלם, ומלבד זאת סים עוד פעמים את ספר התהלים בימי הקבוצ. הוא גם סים את ספר המדות וספורי מעשיות שהתחיל בדרך הארצה לאימן, ועד עליהם 'סיים' בתוככי היכל הציין הקדוש.

בעת הסיים ספר להם אביהם בהתרגשות "התדעו, ילדים? אחד מגדולי אנ"ש הקפיד בכל שנה להביא 'מתנה' לרבנו. היה זה כבר לאחר פטירתו של רבנו, אז אף מביאים לו מתנה?

"וכן, מידי ערב ראש השנה הוא הגיע לציין רק לאחר שסיים את כל ארבעת חלקי השלחן ערוך! באמרו שהוא מביא מתנה לרבנו את הסיים של כל חלקי השלחן ערוך.

"כך גם אתה, שימעי'לה" צבט אבא את לחיו של שמעון, "אתה זוכה להביא מתנה לרבנו! איזו זכות יש לך?".

לוי הרגיש עקצוצי של קנאה, בפרט שידע שהוא יכל היה, בדייק כמו שמעון, לנצל את הזמן בדרך כלל ולעשות את אף הוא סיים, לפחות על אחד מהספרים. אך עד מהרה נפגשו לידו בהתרגשות שני חברים שלא ראו זה את זה מאז ראש השנה שעבר, והמראה המעניין הסיח את דעתו במהירות...

|||

לבסוף, לאחר שבוע שלם ומרומם, הגיע הזמן לחזור הביתה.

"הדרך לארץ ישראל" קרא לזה אבא.

אלא שהם לא חלמו לרגע, איזו דרך מצפה להם...

המשך כאילו הכט

ברכת מזל טוב כמה ולבבית שגורה בזאת לידידנו היקרים

הר"ר יעקב אהרן פלטיניק היו
 ירושלים
 הר"ר שמחה פערלשטיין היו
 בית שמש
 הר"ר ישראל נחמן פראנק היו
 ירושלים
 הר"ר שמעון קאזוקין היו
 ירושלים
 הר"ר נתן אלעזר שפירא היו
 ירושלים
 הר"ר שמחה גולדמן היו
 ירושלים
 הר"ר אפרים פישל גרובר היו
 ירושלים
 הר"ר יעקב ברוך פראנק היו
 ירושלים
 הר"ר שמואל קאזוקין היו
 ירושלים

הר"ר פישל כהן היו
 בית שמש
 הר"ר אהרן לוין היו
 בית שמש
 הר"ר צבי מרזל היו
 ברקפלד
 הר"ר דוד פרנקל היו
 בית שמש
 הר"ר אליעזר גולדמן היו
 ירושלים
 הר"ר ישראל מאיר גוירץ היו
 ירושלים
 הר"ר רפאל וויסקי היו
 ירושלים
 הר"ר שלום זוהר היו
 בני ברק
 הר"ר חיים פראנק היו
 בית שמש

להכנס בנם לעול תומ"צ
 הר"ר דוד שמואל ניסנבוים היו
 בית שמש
 הר"ר שמואל יצחק סיימנס היו
 ירושלים
 הר"ר בנימין פראנק היו
 ירושלים
 הר"ר דוד צבי קעניג היו
 בית שמש
 הר"ר שלמה זלמן שווארץ היו
 ירושלים
 לאירוסים צאצאיהם
 הר"ר נתן יוסף בורשטיין היו
 ירושלים
 הר"ר אליעזר דייטש היו
 בית שמש
 הר"ר נחמיה חשין היו
 ברקפלד

הר"ר נחמן נתן טייכנר היו
 צפת
 הר"ר נחמן לווינזון היו
 ירושלים
 הר"ר לוי יצחק נהרי היו
 בני ברק
 הר"ר נחמן פראנק היו
 בית שמש
 הר"ר יוסף רוזנבלט היו
 בית שמש
 הר"ר שמעון צבי שיינברגר היו
 ירושלים
 הר"ר נחמן ברמ"ד שפירא היו
 ירושלים
 להולדת הבת
 הר"ר יצחק חשין היו
 בית שמש

להולדת הבן
 הר"ר ישראל מאיר גולדבסקי היו
 ברקפלד
 הר"ר אריה גוסף היו
 ירושלים
 הר"ר יוסף מרדכי דדוביץ היו
 בית שמש
 הר"ר מרדכי אלעזר דרוק היו
 בני ברק
 הר"ר יעקב הורביץ היו
 ירושלים
 הר"ר שלמה יעקב וואלדמן היו
 ירושלים
 הר"ר יצחק ווינשטוק היו
 ירושלים
 הר"ר דוד דוב וויס היו
 בית שמש
 הר"ר שניאור חשין היו
 ירושלים

שיתחדש עלינו שנה טובה ומרתוקה בהרחבת הזאת

הרשם בהקדם

אצל הנציג שבשכונתך

שימו לב!
עליית מחירים
השבוע פר'
שופטים ביום
רביעי

כעקבות
העליית
שנתיים
מחשבות
פרגט השחר

הקרית תפתח ביום שלישי כ"ו אלול בבוקר,
ותסגר ביום שלישי ד' תשרי בבוקר

המחיר הוא לאש"ל מלא לכל ימי השעות:

ארוחות במשך ימי השבוע סעודות שבת ויו"ט. כיבוד קל וקאווע שטיבל 24 שעות.

הנחה בסך \$ 50	\$ 520	\$ 480	\$ 460
לאש"ל מלא לילד (בתוקף עד כ"ח אב)	קומה משודרגת	קומת רגילה	*קומת 'בני הנעורים' מיועד לבני נוער ומבוגרים ותיקים אך חלק אצל בני הנוער והבוגרים
כרטיס מקווה לילד כניסה חד פעמית	\$ 10	\$ 40	\$ 30

אין לעיין במחיר בשב"ק

השנה הר"ה שלך יהיה נעלה ומרומם

- שיעורים ודרשות
- שטיבלאך
- מקווה
- תוכניות לבחורים וילדי התשב"ר
- שמירת חפצים
- מקום שמור ומאובטח
- אוירה עילאית ומרוממת
- כעשית פסח בהשגחת בד"ץ העדה"ח
- סעודות שבת ויו"ט
- ארוחות במשך ימי השבוע
- קאווע שטיבל 24 שעות
- היכל התורה

בע"ה

ההרשמה כעיצומה

הננו לבשר בזאת ל"חברות האברכים
והבחורים" היקרים הי"ו, כי עלה בידינו
לארגן טיסות יחדיו לאומן לימי ר"ה
הקדושים הבעל"ט, במחיר מבצע
לבני החברות הע"י

עם החברה הוותיקה והאמינה "דור צדיקים"

*אחריות הטיסה וכל המשתמע מכך, על ידי הנהלת
"דור צדיקים", ובכפוף לתקנון, והיתר עסקא'

הטיסות

אין לעיין במחירים בשב"ק

הלוך

בבוקר בין השעות 6-13
מחיר \$ 670

יום שני כ"ה אלול לז'אשוב

יום שלישי כ"ו אלול רומניה

יום רביעי כ"ה אלול רומניה

חזור

יום שני מוצאי צום גדליה

בין השעות 1-6

\$ 740

יום שלישי ד' תשרי

בין השעות 6-15

\$ 690

יום רביעי ה' תשרי

בין השעות 5-11

\$ 520

המחירים: להזמנת הלו"ש
כוללים נסיעות פנים

דמי רישום: \$ 500 + צילום דרכון
את היתרה יש לשלם עד א' אלול

היום י' פר' שופטים
**המחירים
עולים**

אצל הרשמים:

ירושלים:	ר' שמעון שפירא הי"ו	05832-57440
	ר' שלמה ויספיש הי"ו	05041-13312
בית שמש:	ר' שמעון מן הי"ו	05832-89231
ברכפלד:	ר' נחמן שיף הי"ו	05832-25400
ביתר:	ר' אלקנה אורבך הי"ו	05567-37457
צפת:	ר' יצחק ברזסקי הי"ו	05331-57542